

Folkeoplysningspolitik

Vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 22. november 2018

Dragør
KOMMUNE

Indhold

- 3 Forord
  - 4 Vision
  - 4 Formål
  - 4 Vision
  - 6 Målsætninger
  - 6 Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde
  - 8 Folkeoplysende voksenundervisning
  - 9 Lokaleanvisning
  - 10 Rammer for det folkeoplysende arbejde
  - 11 Samspil med andre politikker og afgrænsning
  - 12 Udviklingspulje for folkeoplysningsområdet
  - 13 Brugerinddragelse og Folkeoplysningsudvalget
-

Forord

Dragør Kommune har en tradition for et rigt kultur- og fritidsliv og ønsker også dette for fremtiden. Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik sætter en retning for det folkeoplysende arbejde og giver mulighed for at styrke folkeoplysningsområdet.

Folkeoplysningstilbuddene i Dragør Kommune skal give alle borgere mulighed for at deltage i meningsfulde fællesskaber, der inspirerer og udfordrer. Folkeoplysning dækker over idrætsforeninger, aftenskoler, spejdere og andre foreninger der bidrager til at udvikle den enkelte borgers færdigheder og motiverer til at deltage aktivt i- og tage et medansvar for samfundet.

Folkeoplysningspolitikken skal sikre rammen for et fortsat aktivt fritidsliv. Politikken fungerer i sammenhæng med Kultur- og Fritidspolitikken, og skal indgå som grundlag for de beslutninger der træffes vedrørende folkeoplysningsområdet. Den skal desuden afspejle de aktiviteter, der igangsættes på området.

Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik skal implementeres af kommunen i samarbejde med kommunens foreninger, kulturelle institutioner og hver enkelt Dragørborger.

Vision

FORMÅL

Formålet med den folkeoplysende virksomhed er at bidrage til borgernes aktive medborgerskab, frivillige indsats og livslange læring. I folkeoplysningsloven er formålet for henholdsvis oplysningsforbund og foreningsarbejde beskrevet således:

Den folkeoplysende voksenundervisning

§ 7. ”Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen at øge deltagernes almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet”.

Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde:

§ 14. ”Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet”.

Formålet med Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik er at sætte og fastholde målet for folkeoplysningen i Dragør Kommune. Derudover skal politikken bidrage til at skabe kontinuitet og sammenhæng i folkeoplysningsarbejdet. Dragør Kommunes opgave er at sikre de bedst mulige rammer for en fortsat udvikling af den folkeoplysende voksenundervisning, de frivillige folkeoplysende foreninger og deres aktiviteter i kommunen.

VISION

I Dragør Kommune vil vi:

- Sikre gode rammer for en fortsat udvikling af rigt kultur- og fritidsliv til glæde for kommunens borgere.
- Skabe helhed og sammenhæng i kultur- og fritidstilbud
- Skabe rum for mangfoldighed og aktiv deltagelse indenfor kultur- og fritidsområderne
- Synliggøre kvaliteterne i Dragør Kommunes kultur- og fritidsliv, i og uden for kommunen
- Medvirke til at fastholde Dragør som et dejligt sted at bo og som et trygt og berigende sted, at lade børn vokse op
- Anerkende den store frivillige indsats i forbindelse med foreningsarbejde mv.

For at disse visioner kan realiseres, er det vigtigt at:

- åbne foreningernes folkeoplysende virksomhed for alle med interesse for området, hvis de falder ind under foreningens målgruppe og kan gå ind for foreningens formål.
- Give støtte til forskellige foreninger med forskellige tilbud og målgrupper, hvis de lever op til kravene i folkeoplysningsloven. Dette skal sikre en mangfoldighed i tilbuddene inden for det folkeoplysende område.
- Fremme et øget samarbejde mellem de professionelle kulturinstitutioner, folkeskoler, ungdomsskolen, ungdomsklubben, det frivillige foreningsarbejde, aftenskolerne og erhvervslivet. Herved kan der opnås større helhed og sammenhæng i fritidstilbuddene og nytænkning på aktivitetsområdet til gavn for kommunens borgere.

Målsætninger

Dragør Kommune har en lang tradition for et blomstrende idræts- og foreningsliv, som involverer en meget stor del af kommunens befolkning. Dette store engagement indenfor folkeoplysningsområdet ønskes fastholdt og udviklet.

Derfor vil vi:

- Understøtte at alle borgere i alle aldre har mulighed for at beskæftige sig med aktiviteter indenfor folkeoplysningsområdet.
- Understøtte at fritidslivet i samarbejde med Dragør Kommune styrker sin inkluderende indsats overfor borgere med psykiske og fysiske udfordringer.
- Understøtte at borgerne får fysisk og psykisk glæde af aktiviteterne.

DET FRIVILLIGE FOLKEOPLYSENDE FORENINGSARBEJDE

I Danmark har vi en lang tradition for at det arbejde der foregår i foreningerne, varetages af engagerede borgere i deres fritid. En fortsættelse af denne tradition forudsætter, at der stilles tilstrækkeligt med ressourcer til rådighed for foreningerne i form af tilskud, offentlige lokaler, uddannelsesmidler mm.

Foreningerne er selvstændige, juridiske enheder. Det betyder, at udbuddet på området tilrettelægges af det frie foreningsliv og at foreningernes egenart og selvforvaltning respekteres.

Dragør kommune understøtter det folkeoplysende foreningsliv som en aktiv del af opdragelsen til ansvarlige samfundsborgere i et forpligtende fællesskab, som er det samfundet funderes på.

Derfor vil vi:

- Styrke de folkeoplysende aktiviteter for børn og unge.
- Sikre et mangfoldigt og nyskabende foreningsliv.
- Sørge for at alle borgere har mulighed for på egne betingelser at deltage i folkeoplysende aktiviteter og undervisning efter eget ønske og behov.
- Understøtte den frie etableringsret for nye foreninger.
- Tilvejebringe de fysiske og økonomiske rammer for borgernes egne valg af folkeoplysende aktiviteter, herunder aktiviteter for selvorganiserende grupper.
- Tilskynde foreningerne til at tage handicappede medlemmer ind og støtte disses deltagelse i aktiviteterne.

- Sikre fleksible og rummelige støtteordninger til gavn for nye ideer og initiativer indenfor folkeoplysningen.
- Sikre fortsat udvikling og fornyelse indenfor det folkeoplysende arbejde.
- Synliggøre aktivitetstilbuddene for alle.
- Sikre foreningerne gode muligheder for at rekruttere, uddanne og fastholde frivillige ledere, ligesom de frivillige lederes gode indsats anerkendes.
- Profilere Dragør Kommune som en attraktiv og aktiv by, som opfylder borgernes muligheder for at få opfyldt en række folkeoplysende, rekreative, fysiske og kreative behov.
- Støtte og udvikle de demokratiske forudsætninger, som er indeholdt i folkeoplysningsloven.
- Sørge for at planlægning og tilrettelæggelse af fritidstilbud sker i samarbejde med andre områder og institutioner, som eksempelvis folkeskoler, klubber, ungdomsskole, musikskole, bibliotek, Museum Amager mm.

FOLKEOPLYSENDE VOKSENUNDERVISNING

Voksenundervisningen er en vigtig del af den enkelte borgers mulighed for livslang læring og skal understøtte demokratiforståelse, aktivt medborgerskab, deltagernes almene og faglige indsigt og færdigheder, der giver lyst til at tage ansvar for eget liv og engagere sig i samfundslivet.

Dragør Kommunes borgere skal derfor have adgang til et alsidigt udbud af voksenundervisning, der understøtter demokratisk medborgerskab og giver mulighed for at erhverve sig nyttige realkompetencer.

Derfor vil vi:

- Fastholde og udvikle det økonomiske fundament for voksenundervisningen i kommunen.
- Sørge for at voksenundervisningen, uanset indhold, skal bidrage positivt til den enkeltes udvikling alment, kulturelt, samt fagligt.
- Fastholde at de pædagogiske principper og metoder som benyttes, baseres på de folkeoplysende traditioner: dialog, faglighed, forpligtende samvær og frivillighed.
- Understøtte at der etableres og arrangeres debatskabende aktiviteter.

LOKALEANVISNING

Dragør Kommune skal jf. Folkeoplysningsloven stille ledige offentlige lokaler og udendørsanlæg til rådighed for folkeoplysende aktiviteter i det omfang, de findes egnede til formålet. Der tilstræbes optimal udnyttelse af lokalerne. Der tages så vidt muligt hensyn til medlemmer med særlige behov ved tildeling af lokaler. Dragør Kommune prioriterer børn og unges muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter højt.

Dragør kommune vil arbejde for, at der er de nødvendige faciliteter til at sikre et alsidigt udbud af muligheder indenfor fritidsområdet og under hensyn til gældende lovgivning, indgå i privat-kommunale partnerskaber ved drift af idrætsanlæg.

Derfor vil vi:

- i videst muligt omfang stille gode og tilstrækkelige lokalefaciliteter med fornødent udstyr, tilsyn og rengøring m.v. til rådighed for foreningerne.
- sikre en effektiv udnyttelse af offentlige lokaler og udendørsanlæg, og at aktørerne indenfor fritidsområdet samarbejder herom.

Kommunale lokaler fordeles efter følgende prioritering:

- 1 Aktiviteter for børn og unge.
- 2 Folkeoplysende voksenundervisning eller aktiviteter i tilknytning til undervisningen og aktiviteter for voksne, organiserede foreninger.
- 3 Aktiviteter for selvorganiserede grupper.

Med Dragør Kommunes politik for aktivt medborgerskab ønsker Dragør Kommune at understøtte frivilligheden og skabe rammer, der gør det attraktivt at være frivillig i Dragør. Som led i udmøntningen af politikken for aktivt medborgerskab er det muligt at låne kommunens lokaler og udstyr til ikke-kommercielle formål og arrangementer, som er åbne for en bred kreds af borgere. Retningslinjer for lån af lokaler og udstyr kan læses på kommunens hjemmeside: [Lån lokaler og udstyr - Dragør Kommune](#)

RAMMER FOR DET FOLKEOPLYSENDE ARBEJDE

I Dragør Kommune er de ordninger, som rammesætter det folkeoplysende arbejde, udarbejdet af Folkeoplysningsudvalget ud fra Folkeoplysningsloven og godkendt af Kommunalbestyrelsen. Her følger en oversigt over hvilke ordninger, der sætter rammerne.

- [Retningslinjer for tilskud til frivillige folkeoplysende foreninger](#)
- [Retningslinjer for tilskud til folkeoplysende voksenundervisning](#)
- Retningslinjer for at blive godkendt som folkeoplysende forening - [Start en forening - Dragør Kommune](#)
- De økonomiske rammer for folkeoplysning i Dragør Kommune besluttet af Kommunalbestyrelsen og fordeles til folkeoplysende foreninger og voksenundervisning af Folkeoplysningsudvalget. Folkeoplysningsudvalget har høringsret i forhold til vedtagelse af Dragør Kommunes budget.
- Kommunens lokaler og udendørsanlæg stilles til rådighed for folkeoplysende aktiviteter i det omfang, de findes egnede til formålet. Der tilstræbes optimal udnyttelse af lokalerne. Der tages så vidt muligt hensyn til medlemmer med særlige behov ved tildeling af lokaler. Dragør kommune prioriterer børn og unges muligheder for at deltage i fritidsaktiviteter højt.

SAMSPIL MED ANDRE POLITIKKER OG AFGRÆNSNING

Folkeoplysningspolitikken skal med udgangspunkt i kommunens kultur- og fritidsliv understøtte det folkeoplysende arbejde. Dragør Kommunes Kultur- og Fritidspolitik indeholder fire fokusområder, der samlet og hver for sig understøtter kommunens vision om et godt og rigt fritidsliv.

De fire fokusområder er:

- ① Aktivt liv – i frihed og fællesskab
- ② Kulturel dannelse
- ③ Kultur og fritid på tværs
- ④ Kultur- og naturarv

I forbindelse med udarbejdelsen af Dragør Kommunes folkeoplysningspolitik er følgende kriterier for en afgrænsning af folkeoplysningsområdet formuleret:

- En forening, aftenskole eller selvorganiserende grupper hører hjemme under folkeoplysningsloven, hvis dens eventuelle overskud reinvesteres i folkeoplysningen og at der således ikke er tale om en kommerciel virksomhed.
- Foreningen, aftenskolen eller den selvorganiserende gruppe skal have lokal forankring.
- Institutioner, der finansieres af andre offentlige kasser, kan ikke samtidig modtage midler fra folkeoplysningsområdet.
- Aktiviteterne skal leve op til de formål, som er formuleret i folkeoplysningsloven, herunder medvirke til at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab blandt kommunens borgere.

UDVIKLINGSPULJE FOR FOLKEOPLYSNINGSOMRÅDET

Dragør Kommune ønsker at støtte udviklingsarbejde i forbindelse med nye initiativer, organiseringsformer eller projekter med et folkeoplysende sigte. Formålet er at udvikle den folkeoplysende virksomhed i Dragør Kommune, samt at involvere nye grupper i folkeoplysningsarbejdet.

Udviklingspuljen kan søges af alle foreninger og oplysningsforbund og omfatter nye grupper og aktiviteter, der ikke traditionelt opfattes som en del af den folkeoplysende virksomhed, og som ikke på forhånd får tilskud efter reglerne i folkeoplysningsloven.

Udviklingspuljen kan søges til:

- Nye aktiviteter.
- Aktiviteter for nye målgrupper.
- Ny organisering af tilbud.
- Nye foreninger, der har behov for starttilskud til at etablere sig under det folkeoplysende område.

Fordelingen sker efter følgende principper:

- ① Udviklingsprojekter rettet mod børn og unge.
- ② Udviklingsprojekter rettet mod voksne.

Folkeoplysningsudvalget udmønter udviklingspuljen og ansøgninger skal sendes til kulturogfridid@dragoer.dk

BRUGERINDDRAGELSE OG FOLKEOPLYSNINGSUDVALGET

I Dragør Kommune er der nedsat et Folkeoplysningsudvalg, som repræsenterer bredden i kommunens folkeoplysende virksomhed. Folkeoplysningsudvalgets sammensætning og forretningsgang kan ses i [vedtægterne for Folkeoplysningsudvalget](#).

Folkeoplysningsudvalget inddrages i alle sammenhænge af general betydning for den folkeoplysende virksomhed, herunder:

- Inddragelse i udarbejdelse af kommunens folkeoplysningspolitik.
- Høringspart vedrørende budget for området.
- Høringspart vedrørende retningslinjer og tilskud til folkeoplysning.
- Medinddragelse i forbindelse med projekter på området.
- Inspirator for nytænkning og udvikling indenfor området.
- Tildeler kommunens Sports- og Kulturpris.

